

DRWECA

z dodatkami: „Oplekun Młodzieży” i „Nasz Przyjaciel”

„Drweca” wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,25 zł z doręczeniem 1,44 zł miesięcznie. Kwartałowo wynosi 3,75 zł, z doręczeniem 4,30 zł. Prowadzi się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Redakcja: „Drweca” Sp. z o.o. w Nowemiastku.

Adres telegr.: „Drweca” Nowemiasto-Pomorze.

Rok VI

Nowemiasto-Pomorze, Sobota, dnia 19 czerwca 1926.

Nr. 71

Witajcie nam wdzięczni, mili śpiewacy!

Ktoż z nas nie zaznał i nie doświadczył na sobie potęgi i czaru pieśni! Ona zdolna wyrwać nas z ziemskiego pyłu i wynieść aż hen poza światy, ona mocna nas zagrać męstwem i nadludzką odwagą, pod jej potężnym działaniem pryska smutek i zwątpienie, a radość i otucha życia wstępuje w zemdlałą bólem i smutkiem duszę. Jej czarowi oprzeć się nie zdoła nikt, ani młody, ani stary, ani ubogi, ani bogaty. Ona

jakoby echo z nieba rozwesela i pociesza mieszkańców tego padołu płaczu. Ona uzacnia i uszlachetnia duszę ludzką. Chyba bardzo źli i zepsuci ludzie nie kochają śpiewu i pieśni. Ona być winna przedewszystkiem nader dodatnim i zbawiennym czynnikiem wychowawczym w szkołach i zakładach naszych. To też sobotni zjazd śpiewaczy naszej młodzieży szkolnej w naszym grodzie witamy już nietylko z radością, ale

i z entuzjazmem. Wierzmy, że pieśń z ust nietylko setek, ale tysięcy może młodzieży niewinnej płynąca, będzie miała moc porywającą, siłę, której się nic oprzeć nie będzie w stanie, — że mianowicie w czasie obecnej ciężkiej rozterki duchowej naszego społeczeństwa nader krzepiąco, ożywiająco i kojąco podziała na umysły i serca nasze, dając nam więcej hartu ducha, siły woli i otuchy lepszej przyszłości.

Do Społeczeństwa Pomorskiego.

W związku z tragicznymi wypadkami, które miały miejsce w dniach 12—14 maja w Warszawie, i na skutek groźnej sytuacji, która się łącznie z tem wytworzyła dla Państwa Polskiego, został zainicjowany Komitet Obrony Narodowej na Pomorzu.

Do sformowania się Komitetu tego powołano pięć Narodowych Stronnictw Politycznych, istniejących na Pomorzu, a mianowicie Zw. Ludowo-Narodowy, Str. P. S. L. „Piast”, Str. Chrześc. Demokratyczne, Str. Chrześc. Nar. i Stronnictwo N. P. R.

Główne Zarządy powyższych Stronnictw wysłały swoich delegatów po jednym od każdego i po jednym jego zastępcy.

Komitet Obrony Narodowej na zebraniu swem konstytucyjnym w dniu 21. maja 1926 r. obrął jako przewodniczącego pozapartyjnego mnie, niżej podpisanego i wyznaczył sobie program działania, zawierający:

1. walkę z anarchją i wywrotem
2. zapewnienie ładu i porządku
3. ochronę granic Pomorza
4. obronę i przestrzeganie praworządności.

W dniu 25. maja rb. Kom. O. N. na Pomorzu uznał, że należy tworzyć Komitety Powiatowe O. N., w skład których wchodzić tak samo członkowie istniejących na terenie powiatu Zarządów powiatowych Stronnictw.

Komitety takie powstały w 15 tu powiatach Pomorza i o swem istnieniu i ukonstytuowaniu się doniosły Kom. O. N. na Pomorzu-Wojewódzkiemu.

Został opracowany i wysłany do nowopowstałych Komitetów powiatowych okólnik Nr. 1, zawierający wytyczne ich postępowania i regulamin ich wewnętrznego ustroju.

Kom. Obr. Narodowej wzywał na swoje posiedzenia Generalnego Prezesa Związków Przysposobienia Wojskowego p. Pułk. Mielżyńskiego w celu podtrzymania bliskiego kontaktu z Organizacją Przysposobienia Wojskowego na Pomorzu, co też osiągnięciem zostało.

Kom. O. N. na Pomorzu w miarę sił swoich i możności starał się ujednostajnić ogólną opinię miejscowego społeczeństwa w okresie krytycznym.

Starał się niedopuszczyć do samorzutnych i nieskoordynowanych czynów jednostek lub grup poszczególnych ludności, których skutki mogłyby być nieobliczalne i szkodliwe dla bezpieczeństwa Pomorza i jego granic Państwowych.

Dążył do podtrzymania kontaktu z władzami cywilnymi i wojskowymi Pomorza, żeby im nie utrudniać zachowania ładu i bezpieczeństwa publicznego.

Wywierał nacisk na prasę, żeby ją powstrzymać od szkodliwych polemik partyjnych, mogących przez swoją jednostronność wzburzać opinię publiczną i narzącać spokój ogólny.

Nie wdając się w szczegółowe opisywanie powyższych działań i wystąpień Komitetu Obrony Narodowej, gdyż znalazły one wyraz w dwóch odczewach do

społeczeństwa a także w komunikatach, które do całej prasy pomorskiej rozesełane zostały.

Na skutek działalności Komitetu O. N., w trudnej sytuacji przejściowej, zgodna opinia społeczeństwa pomorskiego, we współpracy z władzami, zdołała zapobiec największemu złu, jakim by się stać mogło rozbicie ogółu na obozy z sobą walczące.

Tymczasem Zgromadzenie Narodowe obróło nowo-go Prezydenta Rzeczypospolitej, który powołał do życia Rząd prawowity.

Wobec tego Kom. O. N., w pełnym swym składzie, opracował Memorjat do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zawierający postulaty pałace Pomorza, a także charakteryzujący możliwie najdokładniej obecne sentymenta i nastroje pomorskiej ludności.

Memorjat złożyła delegacja Komitetu O. N. Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej, a jego treść została zreferowaną na audjencji u Pana Premiera Rady Ministrów.

Wobec katerycznego zapewnienia Przedstawicieli Rządu, że całość granic Państwowych i obrona praworządności należą całkowicie do kompetencji Władz Państwowych, które ten obowiązek swój wykonują bezwzględnie, główne zadania postawione sobie przez Kom. O. N. jako cel jego istnienia — wygasły.

Na posiedzeniu Kom. O. N. pogląd powyższy został przez ogół delegatów Stronnictw zgodnie wypowiedziany.

Jednak cały Komitet O. N., ze mną na czele, jako Przewodniczącym powziął uchwałę umieszczoną w odczewie z dnia 30 maja rb., którą uważam za konieczne wymienić:

„Komitet Obrony Narodowej czuje całą odpowiedzialność, którą ponosi, biorąc na siebie rolę wyrażiciela opinii Społeczeństwa Pomorskiego i jednocześnie zwraca się do tegoż Społeczeństwa z apelem, aby tak długo, jak sam w jedyności trwając, istnieje, wokół Komitetu Obrony Narodowej ta opinia się skupiła, w myśl hasła Karności Narodowej”.

Ta uchwała, obarczyła odpowiedzialnością cały Komitet O. N., a więc i mnie, jako Przewodniczącego,

uważałem przeto za swój obowiązek przed Społeczeństwem tę odpowiedzialność z chwilą, kiedyby Komitet Obrony Narodowej na Pomorzu przestał istnieć.

Nastąpiło to na posiedzeniu Kom. O. N. w dniu 11 czerwca 1926 roku.

Niestety na tem ostatnim posiedzeniu Komitetu zarysowała się rozbieżność zdań wśród jego członków, której nie dało się w żaden sposób uzgodnić.

Wierny wspólnej umowie początkowej, że tylko na jedyności może opierać swoje istnienie Kom. O. N. na Pomorzu, stwierdzając jednocześnie wycofanie się z Komitetu jednego z delegatów, zmuszony byłem uznać, że Kom. O. N. temsamem istnieć przestaje.

Sprawy różnicy poglądów i niemożności uzgodnienia się wzajemnego przedstawicieli Stronnictw nie poruszam, składając za to odpowiedzialność na tych, którzy się uzgodnić nie umieli.

Temniemniej uważam za swój obowiązek zdać przed Społeczeństwem Pomorskiem powyższe sprawozdanie. Czynie to pozatem zgodnie z poleceniem tych delegatów, którzy mnie o to prosili.

Wreszcie dziękuję wszystkim Zarządom Stronnictw Narodowych i ich delegatom za to, że zaszczylili mnie swem zaufaniem przez wybór na Przewodniczącego Komitetu, a także za ofiarę i wydatną współpracę, dzięki której udało się nam przetrwać groźne najtrudniejszych chwil ubiegłych tygodni.

Składam również podziękowanie członkom Komitetów Powiatowych O. N. i wszystkim tym, co zechcieli zrozumić konieczność współpracy z Komitetem w imię proklamowanego hasła Karności Narodowej.

Uważam, że należy obecnie powołane do życia Komitety O. N. Powiatowe rozwiązać.

Wyrażam nadzieję, że Społeczeństwo Pomorskie, które w chwilach krytycznych wykazało patriotyzm, hart ducha i równowagę, w razie potrzeby — co nie daj Boże — stanie znów do szeregów — karnie.

Jan Donimirski, Dotychczasowy Przewodniczący Komitetu Obrony Narodowy na Pomorzu.

Wniosek p. Wojewody o zniesienie stanu wyjątkowego.

Jak się dowiadujemy, wystąpił p. Wojewoda Pomorski Dr. Wachowiak do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z wnioskiem

o zniesienie rozporządzenia p. Ministra z dnia 3 czerwca br. dot. ograniczenia swobód obywatelskich na Pomorzu.

Zniesienie stanu wyjątkowego na Pomorzu?

Interwencja postów Głabińskiego i Seydy.

Warszawa, 16. 6. Na dzisiejszym posiedzeniu Rada Ministrów będzie się również zajmowała sprawą stanu wyjątkowego na Pomorzu.

Konstytucyjne skutki tego rozporządzenia poruszyli w rozmowie z marszałkiem Ratajem przedstawiciele klubu Związku Ludowo-Narodowego.

W rezultacie tej rozmowy zawałał marszałek sejmu natychmiast do siebie ministra spraw wewnętrznych p. Młodzianowskiego, który sprawę zniesienia zawieszania praw obywatelskich na Pomorzu poruszy na dzisiejszym posiedzeniu Rady Ministrów.

W środę dnia 16-go czerwca 1926, o godzinie 9 przed południem zasnęła w Panu, po dłuższej chorobie, opatrzona Sakramentami św.

ś. p.

Józefa z Wojnowskich Meggerowa

przeżywszy lat 82.

Straciliśmy w zmarłej kochającą matkę i dobrą babkę i prababkę.

Niech odpoczywa w pokoju!

Za rodzinę w smutku pogrążoną

Franciszek i Helena Jabłońscy
w Cebałowie-Nowymdworze.

Eksportacja zwłok odbędzie się w niedzielę dnia 20-go czerwca po południu o godzinie 5-tej z Cebałowa-Nowogodworu do kościoła parafjalnego w Skarlinie, zaś dnia następnego o godzinie 11-tej przed południem pogrzeb.

Powózki oczekiwać będą w niedzielę o 11 przed południem i o 6 wiecz. na stacji Jamielnik Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Wszystkim, którzy przez wzięcie udziału w odaniu ostatniej przysługi

ś. p.

Marji z Sugajskich Żuralskiej

dali wyraz swojej życzliwości dla zmarłej, a nam okazali współczucie, mianowicie Przew. Duchowieństwu, wszystkim Krewnym i Znajomym składamy serdeczne

„Bóg zapłać“
stroskany mąż i rodzina.

Skarlinek, w czerwcu 1926 r.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

We wtorek, dnia 22-go b. m. o godz. 1 po południu sprzedawać będę na majątku **W. Wólka** za gotówkę najwięcej dającemu:

**i ogniotrwałą szafę,
i żniwiarkę.**

Szukalski, komornik sądowy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

We wtorek, dnia 22 bm., o godz. 11 przed połud. sprzedawać będę na majątku **Wonno** za gotówkę najwięcej dającemu

3 świnie (maciory)

Szukalski, komornik sądowy.

Wielka licytacja!

Z powodu oddania dzierżawy będę

w czwartek 24 czerwca o godz. 10 przed południem na probostwie w Radomnie, stacja Jamielnik i Radomno pow. lubawski za gotówkę najwięcej dającemu sprzedawać:

24 krów dojnych, jałowice, 2 stadniki, 12 koni 3 do 8 lat, 17 żrebców, prosięta, parowy garnitur młóciareny, (Lanz Mannheim), maneż, śrótownik z walcami, młóckarnię do zapędu, drilla 3 mtr. (Saksonia) westfalja, szerokokorzkę, 2 żniwiarki, 1 kosiarkę, dołownik, maszynę do kartotli kopania, walec 3-częściowy, głodne grabie, cylinder, maszynę do czyszczenia zboża, fuchtel, kultywatory, 1, 2, 3-skibowe pługi i brony, 2 saskie pługi, redelka, pielaki, parownik 2-ctr., wagę decymalną, 5 wozów roboczych, wózek do mleka, sanie do wyjazdu i robocze, wóz wyjazdowy, samokonka, półszorki, drabie, konwie i rozmaite inne narzędzia.

Przed licytacją nic się nie sprzedaje. Powozy i uzdeczki proszę zabrać.

Jan Olszewski,
licytator i taksator, Grudziądz.

Za przesłane nam życzenia z okazji ślubu naszego, składamy przedewszystkiem za obsługę w kościele parafjalnym w Kurzętniku i wszystkim przybyłym gościom

serdeczne podziękowanie.

Władysław Suchocki z żoną,
z Denbińskich.

Gwiździny, w czerwcu 1926 r.

Wszelkie reperacje
MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH
solidnie i tanio
REPERACJE SAMOCHODÓW
gorzelni, tartaków, motorów i t. d.

Mam na sprzedaż korzystnie:
używane 2 parowe garnitury i bukownik do koniczyny, siewniki, wały pierścieniowe i gładkie, powozy, szory, pługi, żniwiarki, beczki do benzyny, siódła, centryfugi
= i wiele innych rzeczy. =

F-ma „NOFAMA“
INŻ. W. JĘDRZEJEWSKI, NOWEMIASTO-POM.

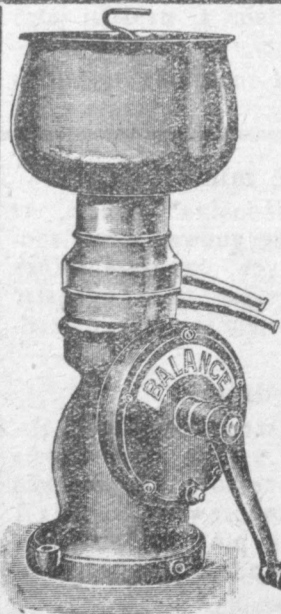
Na dzień „Święta pieśni“
polecamy

**chorągiewki
narodowe**

cena 10 groszy.

„DRWECA“

Drukarnia i Księgarnia Sp. z o. p.
Nowemiasto. Lubawa.

**BALANCE-
CENTRYFUGI**

mocnej konstrukcji,
bez talerzy, bez gumy,
— ostre odtłuszczenie,
wygodne czyszczenie —
ofiaruje na raty,
stare przyjmuje się
w wpłatę.

Gustaw Koschorrek,
Lubawa,
Telef. 26 Telef. 26

TAPETY

poleca

księgarnia „Drwęca“.

Obwieszczenie.

W środę 23 bm. odbędzie się w Mrocznie
JARMARK
na bydło konie i kramny.
Ponczkowski, wójt.

Do tut. sądowego rejestru spółdzielni
Bank Ludowy, sp. z odp. ogr. w Lubawie
pod nr. 1 wpisano

1. Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 22 kwietnia 1926 r. zmieniono § 24 statutu.
2. Zarząd składa się w miarę potrzeby z dwóch lub trzech członków wybranych uchwałą Rady Nadzorczej na czas nieograniczony względnie na czas kontraktowo oznaczony.

Lubawa dnia 12. maja 1926 r.

Sąd Powiatowy.

LABORATORJUM

Chemiczno-Bakterjologiczne

J. Łapina, Lubawa-Pomorze,

ul. św. Barbary A 30

przyjmuje badanie moczu, płwociny, stolca i mleka żeńskiego.

**Smole
Pape
Lepnik
Cement
Wapno
Karbolineum
Żelazo
sztabowe
Lemiesze
i odkładnie
Podkowy
Gwoździe
Osie
do wozów
Węgiel górnośląski
Węgiel
kowalski
poleca
W. Serożyński,
skład żelaza
Telefon 69.**

Jako generalny pełnomocnik
pana **Józefa Kikuta**
z Szwarcenowa pow. Lubawa
ostrzegam
niniejszem przed kupnem
realności Szwarcenowo
karta 2., będącej własnością
pana **Józefa Kikuta** wzgl.
inventarza lub innych przed-
miotów z tejże realności bez
mojej wiedzy i zezwolenia,
gdyż w przeciwnym razie u-
nieważnie wszelkie transakcje
i nabywcy narażają się na
ponoszenie strat i kosztów.
FRANCISZEK WERTH,
Wąbrzeźno ul. Kolejowa 73
jako generalny pełnomocnik
pana **Józefa Kikuta**
z Szwarcenowa.

Sięć przez cały rok

TRUCIZNĘ
na mojem polu przy granicy
Aleksandra Jankowskiego.
Konrad Guzowski,
Rożental.

Syn gospodarski
lat 26. opierający się na dobrych
świadczeniach w praktyce
poszukuje od zaraz
posady

urzędnika gospodar-
czego, ewentualnie dalszej
praktyki. Zgł. przyjmuje Filja
„Drwęca“ w Lubawie.

SUKA

wyżlica angielska dochowała
do polowania jest do sprzedania
w maj. Straszewy
u dzierżawcy.

Dwa duże, czujne podwórzowe

PSY

poszukuję celem kupna. Zgło-
szenia przyjmuje ekspedycja
„Drwęca“.

Od 1-go lipca br. przyjmuję
bieliznę i robotki
ręczne do haftowania,
również mogą się zgłosić
młodsze uczennice.

Zgłoszenia przyjmuje eksped.
„Drwęca“.

dziewczyne

umiejąca gotować poszukuje
K. Wierzbowska,
Nowemiasto, rynek.

Pasterz

może się zgłosić
Dom. Marjanowo.

Formularze

poleca
„DRWECA“ Nowemiasto.